

KATEKESIS ETA ELIZKETA

Egungo katekesis, Liturgia edo Elizketa'ko itufi garbi eta narotsuetara geroz ta geiago urbiltzen dijoala edoziñek nabaitu lezake. Au dala-ta gure gaurko idazlanak berri usai darama.

ARRISKU AUNDI BAT

Azken urteetako Eliaketaren joera izugarriak kristau-ikasbidearen irakaspenari arrisku aundi bat sortu dio: Elizketaren ikaskizunak eta kristau-dotriñarenak bereiztea, alegia; orain arte beintzat, biak bata bestearengandik aldentuta bizi izan dira, eta bereizte onek ez dio onik ekarri ez batari ez besteari. Elizketa fededun geientzat ulergaitz eta katekesis aren berotasun ta argirik gabe, otz eta atsegiñik gabe ikasleentzat. Ondorio auek etorri zaizkigu bide oker orretatik. Kristau ikaspenaren elburua ez da teologutzok formatzea soilki, baizik kristau-gogoa arimetan ixurtzea gainera. Bestalde-tik, eliaketaren zeregiña gizarte-arazoa da; ots, zerenari ta otoitzen bidez erriari eskutukiak adieraztea.

Au ola izanki, zergatik ez biak alkartu batasun ori ain errexa izanki?

Ortarako bide bereizi eta egokiena aukeratu baño len azter ditzagun aldaurretik bi gauz oek:

- I.-Elizketaren izakia,
- II.-Aurraren izakia.

Elizketaren mundua, mundu berria da kristau soil-

entzat ta edozein gizonentzat. Ez du zer ikusirik oraingo gizadiaren oitura ta iakintzakin. Bere izkuntz, keñu eta burutapenak ez diote ezer esaten gaurko gizonari. Benetan da mundu izkutua! Elizketaren adierazpena ulertzeko ikaskizun berezi batzuen bearra degu: Judu-erri ta kristau-erri z-destia, ta batez ere Idasteunaren ezagupen sakona, eta abar. Orregatik kristau ikasleak, lanari ekin baño len, egi onezaz jabetu bear du: Liturgiaren edo Elizketaren ulertapena civilizaziño ez-ezagutu baten ezagupena bezain zaila dela.

Emendik ikusten degu argi ta garbi fededunak mundu ori ezagutu nai ba dute kristau-ikastapenaren (katekesis) bearra dutela. Ez da ori egun bateko lana, urte askotakoa baizik, eta lenbailen, gaztearoan, asitzen bada obeto.

Baiñan irakaspen ori gizon mardul batentzat ere zaila izanki, nola amar-amabi urteko mutil koskor bateri asieratu gai sakon oietan? Ez da ain zaila izango bere sicologia begitan artzen ba-dugu. Aurra ta gizonak ikuskizun berdiñak ikusi arren ez du arek onek ikusten duen ero ikusten, bere onurari dagokiona baizik. Omura!, orra eman aur-ikaskintzaren lege oinarritsuena, ezin aztu litekema. Lan alperra aurrari atsegiten iakoen kizunak presentatzen ez ba zaizkie.

Orregatik Elizketa bizitzen ikasleari asiarazteko, geldiro-geldiro, bere onurari dagokion neurritz, agertu dago gun eliz-zeremoni, otoitz eta gauz lilluragarriñ adierazpena; Batez ere berari arritzen diotenean. Irakaspen ometan cartu gaiten ikaslea ez dala edozein mutiko, fededuna baizik, grazi-asiaren jabe.

BIDE EGOKIENA: KRISTAU-IRAKASPENA.

Begi aurrean dago asieratze ontarako bide egokiena eguneroko kristau-irakaspenan edo katezismoan Elizketaren azalpena ematea dela. Baiña eman galdera bat sortzen da: azalpen edo adierazpen ori nola eman, gañeroko dotriñ-ikaskizunarekin batean edo bereizita? Nere ustez, oberena da biak alkartu ta funditzea, beste ikaskizunak liturgi itzen bidez erakutsiaz, aldan guztietan. Begi eman azkeneko itzeri, oietan baitago lan onen mamia.

GAI BEREZIENA: ELIZ-LIBURU EDO MISALA.

Gai berezi bat degu Katekesis elizketaren bidez erakusteko: ELIZ-LIBURUA edo MISALA. Azter ditzagun, begien oratarrez bederen, lisalean arkitzen diran aberastasun ondogabeak.

Kristau-ikaskintzaren kutxa amalgabea deitzen dio Gomá Kardenalak misalari. Inun baño obeto bere orrietan nabaitzen da Elizaren eta Jainkoaren bisitza ta gogoa. Ain agertzen dira edertasun berriz ornituak ta bizitasunez beteta Jesus eta Mariaren izkutukiak.

*Oraingo Katekesis-Ikasgintzak dogma-Katolikuen egi oinarritsuenak misalagandi aditaldu ditu: Santuen Alkartasuna, Irutasun Deuna, Betiko Bizitza, eta... Ama Birjinenaren mezarekin mariologi-lan eder bat egin dute.

Nundik datorkio misalari aberastasun ori Kristau-irakaskintzarako? Bere oinarriak ezin ditezke sendo ta garbiagorik izan: Idazteun eta Tradiziñoaren zatirik ederranakin atondua dago. Alde batetik Idazteunak, Elizaren Irakaspenaren iturri ondo gabea, ta bestaldetik Eliz Gurasoen adierazpenak itz-deuna azalduaz, misalaren irakastasuna Kristau-errientzat egokiens egiten dute.

Ez al-zayo arraxago ikasleari izango iturburu onetan arkitzea irakatsi bear duna, beste bizitasun gabeko idazkietara jo baño len?

Argitu dezagun oraiñarte esan degun oro adibide onekin: **BATAIOA** zer dan adierazi bear diogu gure ikasleari. Ortarako Eliz-urtearen denbora onenak Garizuma ta Pazko-eguna dira. Aro ontako Eliz-irakaspenak kristau-gai zira-nentzat, batayo-aurrean, egiñak dira. Pazko-egunean artu bear zuten batayoaz eta onen ondorioaz mintzatzen dira geiennetan egun oetako Eliz-otoitz eta irakaspenak.

BATAYOA ZER DAN azaltzeko kutsatu ditzagun teologi-irakaskisunak Liturgiarenarekin: Garizuman, Pazko-bijilian eta batayoko egieran arkitzen diranarekin. Orrela gure itzak gogoz ta biziz betetakoak izango dira, ez teologi-irakaspen utsa soilki.

Orra emen aitatuñako otoitzetik ateratzen diran

ikaskizun batzuek:

BATAYOAK OBENA GARBITZEN DU.- Adierazpena: Ugaldea
"Mundu guztiaren obenak garbitzeko, ujol aundia bidali ze-
nun, pizberritze au adieraziz, ur berorrek gaiztakaria gal-
du sezan eta ontasuna ekarri". (Batayo-uraren bedeikatzea)

BATAYOA JAYO BERRI BAT.- Adierazpena: Irazapena "Ja-
inkozko ur onen sabel txit garbian erne dana, zerutar jayo
bedi". (Idem).

BATAYOAK ASKATU EGITEN DU.- Adierazpena: Itxaso Gorria
igarotzea. "Aldegin beza deabru maltzurak. Ez bedi nasi emon
bere kutsurik, ez bebil egan inguruka, ez bedi murgildu izku-
tatzeko". (Idem).

BATAYOAK EZIN KENDUZKO MARKA BAT EZARTZEN DIGU.- "Ar-
zazu Gurutzaren zantzua, bai bekokian, bai biotzian". (Batayo-
ko egiera). Ta orrela batayoaren beste arpegi ederrak era-
kusten dizkigute.

Egiz, esan bear degu amaitzeko, Eliz-liburuko meza bako-
itzak Eliz-ikaskizunaren laburpen arrigarriak direla. Berak
dakarzkiten Itz-deun, adierazpen, Alkartasun Berri ta Zarreko
edestiak, elburu bat dute: Ospatzen duten izkutukiaren abe-
rastasun guztiak Kristauen aurrean ezartzea.

Anai Mikel Santiago (Salletarra).